

Nogle af udvalgets spørgsmål, et spørgsmål fra Fødevarerudvalget, og ministrenes svar herpå samt et notat

Spørgsmål og svar samt notatet er optrykt efter ønske fra udvalget.

Spørgsmål 3:

Ministeren bedes kommentere henvendelsen af 1. december 2003 fra Jonas Christoffersen, Københavns Universitet, jf. L 96 – bilag 3.

Svar fra justitsministeren:

Jonas Christoffersen, Københavns Universitet, har i den pågældende henvendelse til Folketingets Retsudvalg af 1. december 2003 foreslået en række ændringer i forslaget til lov om retssikkerhed ved forvaltningens anvendelse af tvangsindgreb og oplysningspligter (L 96). I det følgende behandles de enkelte hovedpunkter, som tages op i henvendelsen.

1. Anvendelsesområdet for lovforslagets §§ 9 og 10

Jonas Christoffersen foreslår, at lovforslagets § 9 om adgangen til at foretage tvangsindgreb, hvis der foreligger rimelig grund til mistanke om et strafbart forhold, udvides til – ligesom lovforslagets § 10, stk. 1, om retten til ikke at inkriminere sig selv – også at finde anvendelse, hvis der er mistanke om en lovovertrædelse, som ikke nødvendigvis vil føre til straf, men som vil kunne føre til en anden sanktion, der kan sidestilles med straf.

Hertil bemærkes følgende:

Mens bestemmelsen i lovforslagets § 9 om adgangen til at foretage tvangsindgreb er afgrænset til at omfatte tilfælde, hvor der er rimelig grund til mistanke om et forhold, der kan føre til straf, omfatter lovforslagets § 10, stk. 1, om retten til ikke at inkriminere sig selv – udover sådannelstilfælde – efter bemærkningerne til lovforslaget også tilfælde, hvor der er konkret mistanke om et forhold, som kan føre til sanktioner, der kan sidestilles med straf.

Det skyldes, at lovforslagets § 10, stk. 1, bl.a. skal ses på baggrund af artikel 6 i Den Europæiske Menneskerettighedskonvention, hvorefter

en person, som i konventionens forstand er anklaget for en forbrydelse, har ret til ikke at udtale sig om den påståede forbrydelse og til ikke at blive tvunget til at medvirke til at opklare den påståede forbrydelse, jf. bl.a. pkt. 4.2.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Udtrykket »straf« i lovforslagets § 10, stk. 1, skal således forstås i overensstemmelse med Den Europæiske Menneskerettighedskonventions artikel 6, jf. bl.a. pkt. 4.1 i de almindelige bemærkninger samt Retssikkerhedskommissionens betænkning, side 68 f, med omtale af konventionens udtryk »anklaget for en forbrydelse«. I pkt. 4.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger er det i den forbindelse omtalt, at udtrykket »forbrydelse« i konventionens artikel 6 efter omstændighederne også omfatter lovovertrædelser, hvortil der er knyttet sanktioner, som efter national lovgivning ikke henregnes til straffetsplejen, men som uanset dette kan sidestilles med straf (som f.eks. visse disciplinære sanktioner, jf. Retssikkerhedskommissionens betænkning, side 68 f).

Som anført i pkt. 3.6 i lovforslagets almindelige bemærkninger er lovforslagets § 9 begrundet i hensynet til ikke at omgå retsplejelovens strafprocessuelle regler om tvangsindgreb over for personer, som er mistænkt for en strafbar lovovertrædelse. Hvis der er rimelig grund til mistanke om et strafbart forhold, skal et tvangsindgreb derfor efter bestemmelsen i lovforslagets § 9, stk. 1, ske i medfør af retsplejelovens regler, såfremt betingelserne i § 9, stk. 2-4, ikke er opfyldt.

Lovforslagets § 9 skal derimod – i modsætning til lovforslagets § 10, stk. 1, om retten til ikke at inkriminere sig selv – ikke ses på baggrund af artikel 6 i Den Europæiske Menneskerettighedskonvention og det forbud mod selvinkriminering, der følger af denne bestemmelse. Administrative myndigheders foretagelse af husundersøgelser og andre lignende tvangsindgreb – og dermed lovforslagets § 9 – rejser således i almindelighed ikke spørgsmål i forhold til Den Euro-